



A hét elején csak remélni mertük, hogy a keddi, húsvéti koncert a meghirdetett helyen és időben megvalósul. Hatalmas hóvihár bénította Pécs közlekedését, a zenészek közül többen nem jutottak el az utolsó próbára. A hangverseny napján azonban az időjárás kedvezőbbre fordult, így a közönség bizakodva indulhatott a Pécsi Bazilikába.

A Pannon Filharmonikusok Zenekarának (PFZ) finn-magyar vezető karmestere **Bogányi Tibor** is megdöbbsent a természet szélsőséges viselkedésén. Hétfőn este még arról beszélgettünk, hogy valószínűleg a holnapi fellépés elmarad, ám az emberi akarat és a körülmények arra sarkalták a művészeket, hogy a közönség és az ünnep kedvéért helytálljanak és megtartsák a koncertet, akár nehezebb körülmények között is.

A feladat önmagában sem volt egyszerű, hiszen a műsorban három mű szerepelt. Elsőként **Giuseppe Verdi** Négy szent ének című kompozíciójának 1890-ben írt Laudi alla Vergine Maria című darabja hangzott el. A mű G-dúr hangnemben íródott a cappella női kar, amelyben a zeneszerző Dante Isteni színjátékának harmadik könyvéből, a Paradicsomból meríti szövegét.

A koncert második tételeként felcsendülő **Richard Strauss** szerzemény, a Gyász Münchenért egy hatalmas gyászdarabhoz készült vázlat, amelyben az idős mester elsiratja hazája sorsát, és

a II. világháborúban bombatámadást szenvedett Münchent, Weimart és Drezdát.

A hangverseny záró darabja **Francis Jean Marcel Poulenc** Stabat Mater című alkotása, amelyet a zeneszerző festőművész barátja Christian Bérard halálának alkalmából komponált. A zenemű alapját képező Stabat Mater költemény 13. századi katolikus himnusz, amely egyike a legismertebb középkori énekeknek, s Mária keresztfa mellett átélt fájdalmáról szól.

- Első kérdésem Bogányi Tiborhoz az, hogy miképp értékeli a keddi koncertet, milyen volt a hangzás, hogyan játszott együtt a PFZ, a Bartók Béla Leánykar és a Bartók Férfikórus?

- Először is hadd szögezzem le, nem a legkönnyebb feladattal próbálkoztunk, Poulenc kórusokra írt szerzeményén kívül egy vonószekari művet adtunk elő Richard Strausstól. Ebben a környezetben azt mondhatom, hogy a zeneművek így együtt igazi különlegességnek számítanak, mind a hangulatuk, mind a töltetük révén. Hittem a sikerükben és abban, hogy a csodálatos bazilikában nem csak szakrális művek kapcsolódhatnak a húsvét misztériumához. Amint említettem nagyon nehéz művekkel jelentkeztünk, amit mindkét kórus jól oldott meg. A Stabat Mater eleve ötszólamú kórusra íródott, különleges hangokkal teli alkotás, melyet két jeles pécsi kórus összhangzásában kelt életre. Ez hatalmas munka volt, gratulálok **Rózsa Bernadett** és **Lakner Tamás** karnagyoknak is a létrejött minőséghez. Mivel két eltérő profilú kórusról van szó, ráadásul hónapokig tartott az előkészület, amely a hangversenyt megelőzte.

- Mégis, mi indokolta, hogy szinte „fejest ugorjon” a produkció a bizonytalanba és bevállalja a keddi rendkívüli körülmények melletti fellépést?

- Több okunk is volt erre, de a legfontosabb az volt, hogy a lánykar nem tudott már itt maradni csütörtökön, amely a „tartalék” időpont volt. Szerdától iskolai szünet kezdődött, nehezen tudtuk volna megoldani a gyerekek elhelyezését, ráadásul szólista sem lett volna már aznap. Hihetetlenül sokat gondolkodtunk aznap este, hogy mitévők legyünk, még a koncert lemondásának ötlete is felmerült, de aztán merészen úgy döntöttünk, hogy az eredetileg meghirdetett helyszínen és időpontban megy le az előadás. Sajnos azt kell, hogy mondjam a hangversenyre is rányomta a bélyegét a rendkívüli időjárás okozta idegeskedés. Jó kis koncert volt, de hiányzott nekem a zenészek felszabadultsága, érezhető volt egy leheletnyi feszültség az előadókon.

- A nézőszám és a közönség véleménye alapján ezzel együtt sikeres produkció volt a keddi. Ettől egy kissé elszakadva, mint Finnországban is élő művészt kérdezem, milyen az élet húsvétkor Lappeenranta városában, ahol szintén dirigál egy szimfonikus zenekart?

- Egy ideje minden évben, húsvét alkalmával Mozart Requiem című művét adja elő a zenekar. A darabon kívül évről-évre az előadók, a szólisták és a kórusok a változói az előadásnak. Idén egy remek finn karmester dirigált a nagyszerdai koncerten, melyen az énekverseny győztesei léptek fel szólistaként. A hangversenyen a helyi kórus közreműködött, amelynek minden évben meglepetés, hogy a vendégkarmester mit tesz hozzá a műhöz, milyen felfogásban dirigálja azt. Egyébként már magyar karmester is volt a vendégünk, ez is speciális élmény volt a zenekarnak és a finn közönségnek is.

- Finnországban is jeles egyházi ünnep a húsvét. Milyen jellegzetességei vannak ott?

- Egyházi ünnep lévén a tartalma világszerte ugyanaz a húsvétnak.

A tradíciók a néphagyományok természetesen eltérnek a magyarországitól. Vannak jellegzetes ételek, amelyeket ekkor fogyasztanak, ezek közül kiemelném a mämmit, amely gabonából főzött lekvár, vagy legalábbis az állaga ahhoz a leginkább hasonló. Minden finn évről-évre elmondja, hogy milyen borzasztó az íze, de egy év elteltével ismét minden bolt tele mämmivel és a finnek veszik, mint a cukrot. Ezt a „csemegét” tejszínnel, hidegen és melegen egyaránt fogyasztják. A finnek amúgy is nagyon hagyománytisztelők, ezért a kenyérsütéstől kezdve ezer régi szokáson át ápolják azokat. Köztudott, hogy nagyon szeretnek szaunázni, de persze a heti rendes szaunán kívül létezik karácsonyi és húsvéti szauna is. Ezeknek különösen megadják a módját, a húsvéti specialitása az éppen csak rügysző fűzfavessző, amellyel csapkodják magukat a szaunában – ezt nagyszombaton szokták végezni. Érdekes módon a tojás ajándékozása a gyerekeknek ott is népszokás, bár nem festik ki, és nem hímezik azt. Különböző játékokat kapcsolnak össze vele, például a tojásokat elrejtik a kertben, a gyerekeknek pedig meg kell keresni azt. Ott is ajándékoznak csomagokat a gyerekeknek, de ez már valószínűleg a legújabb korok szokása, ahogy Magyarországon. Sok mindenről beszéltünk most és örülök, hogy a koncertről is szó eshetett, no meg a húsvétról természetesen. Innen kívánok minden kedves pécsi zenerajongónak és ott élőknek boldog húsvéti ünnepet, és még további sok szép komolyzenei élményt!